

► 15 Febrero, 2016

Salut La lluita contra la mutilació genital femenina

Actuen d'urgència en 57 casos per evitar l'ablació

INTERVENCIÓ • Són casos detectats en els últims sis anys a la demarcació, en què van intervenir els Mossos
ALERTA • L'alarma salta quan els pares volen viatjar amb la filla o filles

Núria Astorch
GIRONA

En els darrers sis anys els Mossos d'Esquadra han intervingut en 57 casos de nenes residents a les comarques gironines que corrien el risc de ser objecte de mutilació genital amb motiu d'un viatge imminent al país d'origen de la família. Alertats per professionals de l'ensenyament, de la sanitat i algunes vegades per les mateixes víctimes potencials, els Mossos intervenen informant el jutge perquè prengui mesures cautelars, com ara la retirada dels passaports, per evitar el viatge de les nenes, segons ha explicat la cap de la unitat regional de proximitat i atenció al ciutadà de la regió policial de Girona, la sotsinspectora Rosa Negre. Els 57 casos de la demarcació representen un 32% dels 175 casos que es van detectar a tot Catalunya en els mateixos anys, des del 2010 i fins al 2015. "Quan un cas arriba als Mossos és perquè tots els filtres previs han fracassat", explica la infermera Dolors Corominas, responsable del servei de mediació intercultural en salut de l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS). En l'àmbit de la salut fa anys que es treballa per sensibilitzar les famílies procedents de països amb ètnies practicants de la mutilació genital femenina (MGF) de les conseqüències per a la salut física i

psíquica i també les de tipus legal que pot comportar. I es fa, amb l'ajuda de les mediadores, des de les consultes de pediatria, de ginecologia i de la unitat de salut internacional. Corominas explica que en el moment en què se sap que la família vol anar de viatge amb la seva filla o filles, es demana als dos progenitors que signin un compromís conforme evitaran la mutilació. Dins el sistema sanitari, el centre de vacunacions és l'última porta que la família travessa abans de viatjar. I sovint, representa l'última oportunitat per aconse-

El compromís dels pares d'evitar l'ablació no es compleix sempre

guir la signatura del compromís. "En la major part dels casos els pares s'avenen a firmar el document. Però n'hi ha alguns que es mostren reticents a fer-ho i aleshores, depenent de si el viatge és o no és imminent, es mobilitzen els recursos necessaris per arrencar-los el compromís", exposa Corominas.

Però dins aquest fenomen, la casuística és molt variada. I el compromís per escrit no és, en tots els casos, una garantia de no-agressió. Corominas posa l'exemple del cas d'una família que tot i haver-se compromès a no sotmetre la filla a l'ablació, a la tor-

Professionals del centre de vacunacions de Salt parlant amb una mediatra. EPA

nada del viatge es va comprovar que se li havia practicat però que, segons el testimoni del pare, la mutilació s'hauria dut a terme d'esquena d'ell. A més, la responsable del servei de mediació expressa la preocupació per les nenes que marxen de viatge i no tornen a Catalunya. "S'ha avançat molt, però encara hi ha casos que s'escapen del nostre control", reconeix Corominas. Negre, involucrada també des de fa molt de temps en aquesta lluita, defensa que cal continuar treballant perquè "l'horitzó de l'eradicació sigui una realitat al més aviat possible". ■

Algunes immigrades, pendents d'una reconstrucció

La salut pública catalana ofereix des de l'octubre del 2015 la reconstrucció de clitoris a totes les dones que ho sol·licitin. Fins ara, s'han atès cinc consultes a l'Hospital Clínic de Barcelona, que és el referent per a aquest tipus d'intervencions. I hi ha una petita llista d'espera per accedir a aquesta operació formada, entre d'altres, per unes poques immigrades de les comarques gironines.

La demarcació de Girona va ser, l'any 2002, capdavantera en la lluita contra la MGF mitjançant la posada en mar-

xa d'un protocol. En aquests moments hi ha vint taules territorials integrades per diversos empleats públics que vetllen pel seu compliment i que s'activa quan es detecta una situació de risc.

La MGF és una forma extrema de violència masclista que constitueix una vulneració dels drets a la salut, la sexualitat, la seguretat i la integritat física de les dones. És una pràctica molt dolorosa físicament i psicològicament, amb greus conseqüències per a la salut a curt i a llarg termini. L'ablació de clitoris

pot produir hemorràgies greus, problemes urinaris, quists, infeccions, infertilitat, complicacions en el part i mort de les nounades. A més, té efectes negatius importants pel que fa a l'estabilitat emocional de les dones i la qualitat de les relacions afectives i sexuals. Segons dades provisionals del padró de gener del 2015, a Catalunya hi ha 6.595 nenes i joves de 0 a 19 anys de nacionalitat estrangera que provenen de països amb ètnies practicants, i les majoritàries són de Senegal, Gàmbia, Nigèria i Mali.

les xifres

175

casos de risc d'ablació en els darrers sis anys a tot Catalunya són els que han requerit la intervenció dels Mossos.

140

milions de nenes i dones mutilades són les que hi ha arreu del món. Calculen que el 2030 podrien ser 86 milions.

